

Kako je z delom in zaslužkom, in kaj se obeta v bližnji bodočnosti?

"Standard Trade and Securities," ki je glasilo boljših trgovskih in industrijskih krogov v Ameriki, in ki navadno vselej podaja najbolj zanesljiva poročila glede trgovskega in industrijskega položaja v deželi, piše v svoji zadnji številki med drugim tudi sledeče: "Brezposelnost je bila tekom pretekle zime relativno in v resnici večja kot je bila sploh kdaj zadnjih 20 let. Povprečno je 24 vodilnih industrij dežele poslovalo za 21 procentov manj kot leto prej. Vsa znamenja pa kažejo, da gre na bolje. Že v februarju mesecu se je položaj nekoliko izboljšal. Sezonske tendence nam poleg tega pričajo, da bo prva polovica leta 1931 mnogo boljša kot pa lansko leto. Brezposelnost je bila najslabša tekom pretekle zime, in gotovi smo, da se kaj enakega ne bo več ponovilo. Tekom dobe depresije so se dohodki delavcev znatno znižali, in zlasti si, ker industrije znižujejo zaslužek, kjer le morejo. To seveda neugodno upliva na trgovski položaj. Ljudje ne kupujejo toliko kot so bili prej vajeni. Oživljenje industrij pa bo tekom prihodnjih par mesecev podalo javnosti novo nakupovalno moč, in trgovine si bodo opomogle. Tudi se ne pričakuje, da bi se v bodočnosti plače še znižale. Ameriška delavska federacija naznaja, da je število unijskih članov, ki so dobili delo v februarju mesecu, se precej zvišalo. In tudi število zaposlenih v uradih se je zvišalo od 5,770,000 na 5,870,000. Delavski oddelek vlade naznaja, da so industrije tekom februarja meseca napredovale za 1,4% in da so se plače zvišale za 7,5%. Dokler se to godi, lahko upamo, da na slabše ne gre, in prepričani smo, da tekom treh mesecev bo industrija in trgovina za 75 procentov normalna. In dočim so se plače delavcem od lanskega avgusta do letošnjega januarja znižale za povprečno 5,5%, pa so ostale v februarju normalne."

Štirje ubiti

Dva moška in dve ženski sta bili ubiti v nedeljo, ko je njih avtomobil bil zadet od tovornega vlaka Pennsylvanija železnice na Ward križišču, blizu Bedford, na Northfield cesti. Ubiti so Mr. in Mrs. Evans, 2646 E. 61st St., Lucy Pearson in Bishop Rusher, 2646 E. 71st St. Trupla se nahajajo v okrajni mrtvašnici. In pred dobrim tednom sta bili na istem križišču ubiti dve osebi. Trupla oseb, ki so bile ubite v nedeljo, so bila silno razmesarjena in razmetana po vsej progi. Avtomobil je bil razbit na drobne kose, in dele avtomobila je lokomotiva vlaka vlekla s seboj 1,000 čevljev. Strojevodja je imel dovolj napora, da je ustavil dolgi vlak, ki je imel vpreženih nad 100 vozov.

Igralcem Pasijona

V torek, 24. marca, ob 7. uri zvečer se vrši skušnja in sestanek za vse igralce Pasijona v S. N. Domu. Če bo le mogoče se bomo vsi skupaj slikali. Torej pridite. — Režiser.

Času primerno

Slovenski trgovec M. Klemen, 16119 Waterloo Rd. ima posebno nizke cene te dni za vrtnarsko orodje, barvo in drugo. Prečitajte oglaš, prihranili si boste denar, ako kupite pri njem.

Ameriška delavska federacija v očitnem boju za ublaženje prohibicije

Washington, 23. marca. Dr. Ernest Cherrington, vodja suhačev v Ameriki, je danes pozval demokratsko kot republikansko politično stranko, da se izjavijo glede stališča napram prohibiciji. Čas je prišel, da se o tem važnem vprašanju, od katerega je odvisno delo in zaposelnost v Ameriki, nekaj konkretno določi. Na drugi strani je pa American Federation of Labor, največja delavska organizacija sveta, kar se tiče delavstva, sklenila, da začne z odprtim bojem proti prohibiciji. Matthew Woll, podpredsednik federacije, je bil imenovan v poseben odbor kot načelnik odseka, ki naj deluje z vsemi silami, da se prohibicija odpravi. Eksekutivni odbor American Federation of Labor je imel pred kratkim sestanek v Miami, Florida, kjer so izbrali poseben odsek, ki naj upliva na 4,000,000 članov, združenih v delavski organizaciji, da se odpravi 18. amendment. Na drugi strani se je pa dr. Cherrington, vodja suhačev, izjavil, da je prohibicija največji problem Amerike. Narod v Ameriki pričakuje, da se politične stranke izjavijo glede predsedniških kandidatov. Ali suh, ali pa moker, drugega vprašanja ni, in o tem vprašanju bo ameriški narod sodil pri prihodnjih predsedniških volitvah. Predsednik je vrhovni eksekutivni uradnik naroda, on imenuje svoje kabinete tajnike, katerim je dana naloga, da se postava izpolnjuje, predsednik imenuje sodnike najvišje sodnice, ki odločajo, če je postava pravilna ali ne. Torej se morajo predsedniški kandidati odločno izjaviti, ali so za prohibicijo ali proti.

Nesreča

V soboto pozno zvečer se je pripetila nesreča na 55. cesti in St. Clair Ave. Miss Fannie Hegler, 16017 Saranac Rd., in Miss Mary De Blake, 19210 Arrowhead Ave., sta se vračali z avtomobilom domov od neke "party." Neki avto je zadel v njih avtomobil. Avto se je prevrnil in obe omenjeni sta dobili manjše poškodbe. Miss Hegler je bila odpeljana v Glenville bolnico. Upamo, da bo v kratkem vse dobro.

Krojaški koncert

V sredo, 25. marca, ob 10. uri zvečer boste potom radio postaje WHK v Clevelandu slišali izvrsten koncert, katerega podari National Association of Merchant Tailors of America. Igral bo znameniti Sousa orkester in govoril bo Cornelius Vanderbilt. Na vsak način bo koncert zelo zanimiv.

Prenovljeni prostori

V četrtek, petek in soboto, 26. 27. in 28. marca se vrši v Grdina's Hardware trgovini na 6127 St. Clair Ave. velika razprodaja ob priliki otvoritve popolnoma prenovljenih prostorov. Poseben popust 10 procentov na vseh predmetih. Glejte oglaš.

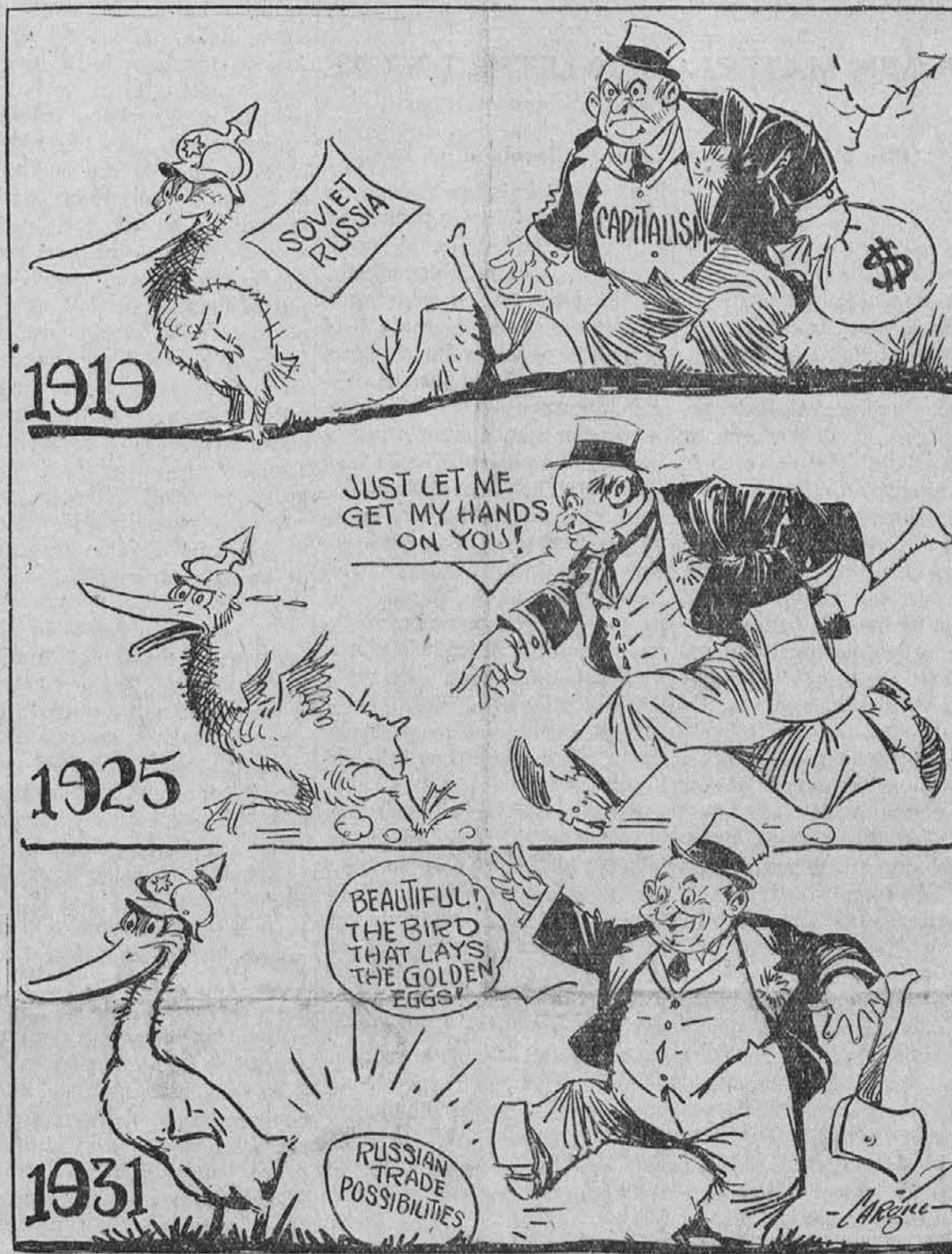
Lep dar

Društvo "Napredne Slovenke" št. 137 SNP, je darovalo za Slovensko mladinsko šolo \$25.00. Odbor Narodnega doma se vrlenu društvu kar najbolj iskreno zahvaljuje.

Za Mladinsko šolo

Društvo Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ je darovalo za Slovensko mladinsko šolo S. N. Doma, vsoto \$5.00. Odbor se iskreno zahvaljuje vrlenu društvu.

AMERIKA IN TRGOVINA Z RUSIJO

Vlada ne bo več kupovala žita od farmerjev. Farmerji najmanj pridelayo

Washington, 23. marca. Zvezni odbor za pomoč farmerjem je danes naznanil, da ne bo več kupoval od farmerjev žita, kot je bila doslej to navada. Kar se tiče pridelka iz leta 1930, bo vlada skušala pokupiti, kolikor bo mogla, toda pridelek iz leta 1931 ne bo garantiran za nakup od vlade. Farmerji so dobili od vlade notico, naj v letošnjem letu posejejo manj žita, kajti vlada nikakor ne bo pripravljena, da nakupi žitne izdelke, katerih farmerji ne morejo prodati. Vlada je lansko leto kupila skoro 400,000,000 bušljev žita od farmerjev. To žito leži še danes v raznih skladiščih in vlada ne ve, kako bi se ga iznebila. Ako bi se od farmerjev letos ponovno kupovalo žito, tedaj bi zaloge tako narastle, da ne bi bilo niti prostora za shranitev vsega nakupljenega blaga. Nad \$300,000,000 je lansko leto žrtvovala ameriška vlada za nakup farmerskih pridelkov, in v veliki meri je to blago še vedno v raznih skladiščih, in vlada ne ve, kako bi se blaga iznebila. Kaj ne, kako se čudno glasi ta zgodba. Milijone bušljev žita leži v vladnih skladiščih, in milijone ljudi aktualno strada v Ameriki. Ker se je žito nakupilo z denarjem davkoplačevalcev, zakaj se ne bi razdelilo med one, ki so potrebni moke in kruha? Republikanci v resnici skrbijo za blagor dežele!

* Devet oseb je umrlo v New Yorku preteklo nedeljo radi alkohola.

Bratje Hrvatje dobijo prihodnjo nedeljo celo uro na radio programu

Že dolgo časa so bratje Hrvati v Clevelandu in okolici prosili in zahtevali, da se tudi njim da priznanje, kajti njih godba, petje, tamburice in glasba je vsega vpoštevanja vredna. In v nedeljo, 29. marca, bo na programu odličnih hrvatskih pevcev prihodnjo nedeljo iz Youngstowna, kjer je velik center hrvatskega kulturnega življenja, v Clevelandu, pa bodo zapeli več svojih narodnih popevk. Bratje Hrvati so mnogo pomagali Slovenskemu radio klubu, tisoče njih je poslušalo naš slovenski program, zahteve po tej ali oni hrvatski točki na slovenskem radio programu, so dnevno prihajale, in v nedeljo, 29. marca, bo "Hrvatska radio ura." Kot vidimo iz tentativnega programa, ki ga je društvo "Balkan" predložilo, se bo igralo in pelo kot že dolgo nismo slišali. Bratje Hrvati prevzamejo prihodnjo nedeljo ves program, katerega priobčimo v popolni obliki prihodnji četrtek. To bo predzadnja ura našega radio programa, ki se zaključila z jako bogatim sporedom. * Dorothy Streck, učiteljica v E. St. Louis, je umrla radi munalne angine.

Angleški delavski ministri predsednik pred krizo v tem tednu

London, 23. marca. Ta teden se bo v angleškem parlamentu odločilo, ali bo še obstala sedanja delavska vlada ali bo padla pod pritiskom razmer. Ministrski predsednik, laborit MacDonald, stoji pred težko preizkušnjo. V parlamentu je zadnje čase doživel več porazov. Ta teden se bo v angleškem parlamentu odigrala velika drama, ki je skoro brez primere v angleškem imperiju. Angleška vlada ima silna vprašanja, ki jih mora rešiti takoj, ako želi, da se razmere še ne poslabšajo, dasi so dovolj slabe danes. Vprašanje brezposelnosti je v akutnem stanju, indijski vprašanje je bolj kritično kot kdaj prej in vprašanje razoroževanja pritiska na vlado kot mora. Nikdar v teh modernih časih ni bilo še toliko teme na političnem polju v Angliji kot jo imajo danes. V parlamentu so v glavnem zastopane tri stranke: laboritska, ki je najmočnejša, potem konservativna in liberalna. Žalostno dejstvo je, da vlada v vseh treh strankah notranji spor. Delavci kot liberalci in konservativci so sprti medsebojno. Delavci se nahajajo medsebojno v hudem sporu, pa tudi pri drugih strankah ni nič kaj boljšega. Tekom tega tedna bo lahko čitati mnogo novic o politični bodočnosti obširne angleške države.

Jetniški stražniki v Jolietu so nepotrebno streljali na jetnike

Joliet, Ill., 23. marca. Odbor državne zbornice države Illinois, ki je vodil preiskavo glede razmer do prepuščanja, da so stražniki "prenaglo" in "nepremišljeno" streljali na jetnike, ko so slednji hoteli pobegniti 22. februarja. Preiskava je prinesla na dan, da so stražniki in ravnateljstvo zaporov vedeli že pred tremi tedni, da nameravajo jetniki pobegniti, toda jih niso posvarili, pač pa dopustili, da so jetniki v resnici naredili poskus pobege, nakar so začeli na nje streljati. Kapitan Donaldson, eden izmed stražnikov, ki je pooveljeval 22. februarja v zaporih, je dopustil, da so jetniki splezali na zidove zaporov, nakar je zapovedal ostalim stražnikom: "Ali jih vidite? Streljajte!" Državni poslanec Iggo, ki je vodil preiskavo, je povedal, da so dobili v truplih ustreljenih jetnikov od 10 do 12 krogelj, kar je znamenje, da se je nalašč in dolgo streljalo. Ko so vprašali načelnika stražnikov v zaporih, ali ne bi bilo bolje, da bi posvarili jetnike, češ, da če bodo skušali pobegniti, bodo ustreljeni, je načelnik stražnikov odgovoril: "Svarili smo jih dovolj, pomagalo ni nič. Zato smo sklenili, da jim damo priliko, da poskušajo z begom, nakar smo streljali. Ako ne bi skušali pobegniti 22. februarja, bi pa pripravili kak drug dan. Tekom zaslišanja stražnikov in jetnikov od strani odbora državne zbornice, je nastal hud spor med preiskovalci. Republikanci so zahtevali, da se odstranijo od zaslišanja časniki-karski poročevalci, dočim so demokrati zahtevali, da časniki-karski ostanejo pri zaslišanju, tako da bodo lahko poročali vso resnico.

Pomiloščeni jetniki morajo ven iz države

Oklahoma City, Okla., 23. marca. Guverner države Oklahoma, Murray, je izjavil, da vsi jetniki, katere bo on pomiloštil, morajo nemudoma iz države, in če se kdaj vrnejo, bodo aretirani in zaprti. Včeraj je guverner pomiloštil šest jetnikov, kateri so nemudoma odpotovali iz države.

Velikonočna darila

Mr. G. M. Kabay, 23931 St. Clair Ave., se rojakom v ljudno priporoča za nakup velikonočnih daril. Natančnejše povzeste v oglaš.

A. Grdina & Sons

V današnji številki priobčujemo oglaš poznane slovenske trgovce A. Grdina & Sons, glede zboljšanja in povečanja njih prostorov. Prosimo, da čitate oglaš.

70 oropanih

V takozvani "Hanks restaurant" na 2227 Woodhill Rd., so prišli štirje roparji včeraj, ki so oropali 70 navzočih gostov za približno \$200.00. Jemali so samo denar, pustili so pa prstane in ure.

Svilene obleke

Ako želite biti za Veliko noč "nova," tedaj se potrudite v trgovino Jos. Štampfelna, ki prodaja te dni najfinejše ženske in dekličje svilene obleke po polovični ceni. Za \$8.00 lahko dobite najboljšo svileno obleko.

Selitev

Mr. J. F. Dolinar, poznani klepar, se je preselil na 6925 St. Clair Ave.

Obravnava proti dozdenu morilcu councilmanu Potterja je v poteku

Ravno šest tednov potem, ko se je dognelo, da je bil umorjen bivši councilman, William Potter, ena najbolj poznanih političnih osebnosti v Clevelandu, se je začela včeraj sodna obravnava, ki naj dožene, ali je takozvani Pittsburgh Hymie Martin kriv umora ali ne. To je ena najbolj senzacionalnih sodnijskih obravnava, kar jih je Cleveland doživel tekom zadnjih 25 let. Umorjeni Potter je bil skoraj 10 let councilman, eden najmočnejših sil v republikanski stranki, zapleten v sleparije z zemljišči, trikrat pred sodnijo radi sleparij, toda vselej oproščen. Umorjeni Potter je vedel več o graftu in korupciji kot vsakdo drugi, in javno mnenje je, da je Potter hotel izdati višje kroge, ko ga je zadela krogla morilca. Ali je bil umorjen iz političnih, osebnih ali drugih vzrokov, o tem seveda nihče kaj natančnega ne ve. Državni pravdnik sam, na dan, ko se prične obravnava, nima nobenih direktivnih ukazov proti Hymie Martinu, zakaj da je on umoril Potterja, da, niti dokazov ni, da je Hymie Martin sploh morilec. Kljub tem pomankljivostim pa bo zahteval državni pravdnik električni stol za Martina, dočim bodo zagovorniki skušali čimprej doseči popolno oprostenje za Martina. Zanimanje za obravnavo je ogromno. Zjutraj v ponedeljek, okoli 5. ure so se zbrali prvi ljudje pred sodnijo na 21. cesti in Payne Ave., kjer se bo vršila obravnava, dasi se je sodnja odprla šele ob 9. uri dopoldne. Poseben oddelek policije je skrbel za red. Ob 9. uri je bilo na licu mesta do 2,000 oseb. Lokalno časopisje je poslalo dvajset časnikarskih poročevalcev in fotografov k obravnavi, dočim imajo zunanji časopisi več svojih najboljših poročevalcev navzočih. Posebni telefoni, radio aparati in brzojavne žice so napeljavane v dvorani, kjer se bo obravnava vršila. Prostor v dvorani je samo za 80 oseb, poleg odvetnikov, sodnika, državnega prosekutorja in porotnikov ter prič. Prosekutor bo peklical 30 prič, zagovorniki pa 26. Direktni dokazov proti Hymie Martinu glede umora ni, toda država ima toliko okoliščin, ki vse pričajo proti Martinu, da bo zagovornikom v resnici težko dokazati nedolžnost Martina. Slednjega zagovarja kot glavni zagovornik odvetnik William E. Minshall, bivši župan iz East Clevelanda.

Tekom ponedeljka so na sodniji izbrali enajst porotnikov, in sicer šest ženskih in pet moških. Obravnava se je ob 4. popoldne odgledila in se bo danes nadaljevala, ko bo še en porotnik imenovan. Medtem je prišlo na dan, da revolver, s katerim je bil Potter ubit, je bil svoje dni last Morris Liebermana, policista v Clevelandu. Hymie Martin je večkrat zahajal na dom Liebermana. Medtem se je tudi odločilo, da se potek sodne obravnave proti Martinu pošilja skozi radio. Sodnik je dovolil, in če se bodo državni pravdnik in zagovorniki zedinili, tedaj inštalirajo v sodni dvorani mikrofona.

Zmerne cene

Dobro sunko boste imeli za Velikonoč, ako se potrudite in vprašate pri John Bauerju, 3826 St. Clair Ave. Zmerne cene, dobro blago.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljke naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 70. Tue., March 24th, 1931.

Nazori velikega industrijalca

Henry Ford je mnenja, da kjer je delo za stroje, tam mora biti tudi delo za ljudi. On trdi, da vedno naraščajoče nadomeščanje ljudi s stroji ne bo prav nič povečalo nezaposlenosti.

"Svet prihaja do točke, ko bodo stroji opravili vse glavne posle kreativnega dela," je rekel Ford te dni časnikarjem, "toda vsled tega ne bo zavladala brezposelnost med ljudmi."

"Včasih so morali delavci vse delo opraviti z rokami, zdaj pa, ko imamo stroje, ki opravijo toliko ročnega dela, je delavec še vedno potreben, da gradi te stroje in da ž njim operira."

"Mehanizacija je izpremenila značaj dela človeških rok. Vse delo, ki ga označujemo kot produkcijo mase, je bilo ali bo izdelano s stroji. Od tega zagospodovanja strojev nad delom človeških rok, ni izvzet niti farmer, ki je bil vajen z rokami obdelovati svojo 80 ali celo 160 akrov obsega-jočo farmo."

"Farmerjev tega tipa ni več, oziroma jih kmalu več ne bo," je rekel dalje Henry Ford. "Obdelovanje zemlje v današnji dobi je velika industrija, centralizirana v naturi in mehanizirana v dejstvih. Dnevi malih farmerjev so stvar preteklosti."

Prav tako vidimo dandanes, da so si tudi mali obrtniki, industrijski operatorji in farmerji začeli pomagati s stroji, katere vedno bolj in bolj vmeščajo v svoje obrate. Henry Ford meni, da bodo šle iznajdbe v pogledu strojev še dalje in da bo še tudi njemu mogoče nadomestiti nekaj od svojih 80,000 delavcev, ki so pri njem zaposleni, s stroji. Toda vsakega delavca, ki se ga vzame od njegove stružnice, se mora nadomestiti z drugimi delavci, ki grade stroje in jih operirajo."

Dalje je posvetil Henry Ford nekaj misli delavski izobrazbi. Po njegovem mnenju naj se mladi ljudje učijo pisati in brati ter ostalih osnovnih nauk, toda po dovršitvi osmega razreda osnovne šole, naj gresta pri njih teorija in praksa roka v roki.

V Fordovih šolah v Dearbornu prejemajo učenci dovolj zaslužka za svoje delo, da se lahko sami vzdržujejo po 12. letu starosti, ko obiskujejo šolo. "Naša šola se sama vzdržuje," je izjavil Ford časnikarjem. "Delo 2,900 fantov, ki ga izvršijo po šolskem pouku, prevzamejo naše tovarne in za to delo jih plačamo. Te taktike se poslužujemo že šestnajst let."

"V osnovni šoli naj se učenci naučijo pisati in brati, nato pa naj jih prevzame industrija in nadalje uči. Ko se fant uči, pa naj bo karkoli, naj bo za svoje delo plačan. Deček naj ima zavest, da kar bo on izvršil, da bo to prodano. Ta zavest povzdiguje njegov ponos in ambicijo in ga podžiga k nadaljnjemu delu in višjemu stremeljenju."

Glede sedanje splošne nezaposlenosti in depresije pa je mnenja, da je treba najti iz nje izhod, ki pa ne sme biti pod nobenimi pogoji tak, da bi se znižale delavske plače, ki naj ostanejo, kakršne so. Z znižanjem delavskih plač se zniža tudi nakupna moč delavstva, s čemer bi se položaj samo poslabšal, mesto izboljšal.

D O P I S I

Cleveland, O. — V letih sem že in ko pridem iz dela domov, svetujem, naj jo proslavi po svo- je v veselju in zdravju v krogu svojih domačih ali tujih. Ured- niku lista pa pustite kolono, da v njej lahko izrazi svoje mislje- nje, ali priobči kaj koristnega, ki bo za izobrazbo in pouk nas čitateljev.

Torej rojaki, ki boste imeli od sedaj naprej 25-letnico poroke, svetujem, naj jo proslavi po svo- je v veselju in zdravju v krogu svojih domačih ali tujih. Ured- niku lista pa pustite kolono, da v njej lahko izrazi svoje mislje- nje, ali priobči kaj koristnega, ki bo za izobrazbo in pouk nas čitateljev.

Čestitam vsem onim, ki so do- živeli to in tudi onim, ki so že blizu nje, toda ni potreba zvo- nenja za to, če imate zabavo za tako slavnost. Imajte jo sami!

sijon. Kdor je bil lansko leto navzoč, bo gotovo tudi letos ho- tel biti zraven. Kdor pa lani ali pri prvi uprizoritvi letos ni imel priložnosti udeležiti se te pre- krasne igre, ima priliko prihod- njo, to je cvetno nedeljo, 29. marca, ko se uprizori Pasijon v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Čestitati se mora članom dru- štva Kristusa Kralja, da so se odločili za tako veličastno delo, kakor je igra Pasijon. Ni mi mogoče opisovati vseh prizorov te predstave, katere sem se ude- ležil, smelo pa lahko trdim, da je bilo nad vse krasno.

Kdor hoče posetiti to prekras- no predstavo iz okolice New-

burga, lahko dobi vstopnice pri- meni vsak čas do sobote zvečer, 28. marca. Ker je pri vratih itak že navadno gnječa, zraven pa še kupovati vstopnice, so ne- prilike in zamude. Ako imate vstopnico že kupljeno, vas nič ne zadržuje, nemoteno greste na svoj sedež. Ker pa vodstvo Pa- sijona ve, da so slabe delavske razmere, je ceno vstopnicam znatno znižalo. Dobe se po 50c, 75c, \$1.00 in \$1.50. Upam, da se vsi tisti, ki še niste videli Pa- sijona, oglasite do sobote večer. Pa tudi tisti, ki ste predstavo že videli, želite videti to dramo še enkrat. Pozdrav!

Jacob Resnik.

V SPOMIN MATERI OB 10-LETNICI NJENE SMRTI

Piše Mary Lah (roj. Čepon), Cleveland, O.

Naj tudi jaz ti
spletem kito,
ki venča toliko gomil;
ne iz jesenskih rož povita,
iz gorkih, mati, le čutil.
(A. Medved.)

O, kako krasna si ti, ljuba po- mlad! Kako si dobrodošla, za stare in mlade! Vse se veseli in vsak z veseljem pričakuje prvega spomladanskega dne, ko se prebudi vsa narava iz dolgega zimskega spanja. Pa vendar, ravno prvi spomladni dan mi ostane za vedno v žalnem spomi- nu, ker ravno na prvi dan po- mlad, pred desetimi leti, so pre- minili naša dobra, nad vse lju- beča mati. Da, da, mati, bila ste sicer revna vdova, toda bogata v ljubezni do svojih otrok. Kakor luč je gorela Vaša ljubezen v trpljenju in v skrbih za obsta- nek. Vsi smo bili še majhni, ko so nam oče umrli, in takrat je prišla vsa skrb na Vas, mati.

Bila sem takrat še čisto mla- da, vendar se spominjam, kako potrti in žalostni ste ostali in ste potem le za nas živeli in ste na sebe pozabili. Dobro vem, zlata mati, kar takrat še nisem razu- mela, da Vas je skrb morila než in dan. Toda zaupali ste v božjo pomoč in ste vztrajali. Nikdar niste poznali zabave ali kakršne- gakoli razveseljevanja, ki ga svet danes uživa v preobilni me- ri. Poznali ste pa tem bolj hram božji, in Vaše zavetje je bilo pod sv. razpelom.

Kakor sem že omenila: bili ste revni, toda nikdar tako, da ne bi žrtvovali par skromnih vi- narjev za olje, da je gorela luči- ca pred sv. razpelom. O, mati, velik in vzvišen je bil Vaš duh. Imam sicer sliko materino, pa se mi zdi, da je brez potrebe, ker treba mi je zatisniti samo oči, in vidim jo v duhu kakor nekda. V duhu zrem daleč, daleč tam za morjem na lepi slovenski zemlji, v mirnem tistišju, kjer je moja rojstna vas. Vidim v skromni sobici goreti v kotu pred Križa- nim rdečo lučico, ki meče svoje žarke na ženo, ki kleči z rožnim vencem v roki, zatopljena v mo-

litev. Za pokojnega moža in za svoje otroke, to se je ponavljalo vsak večer. In ta slika mi je naj- dražja in ne me pozabim nikoli. Mila mati, ne pozabim tudi prizora, ko ste mi 24. maja 1914 zadnikrat podali roko v slovo. Poljubila sem Vašo desnico. Ve- la in izmučena je bila Vaša roka, pa vendar tako sladka in nežna. Da, da, ni je na celi zemlji tako zlate roke, kot je materina.

In Vaše zadnje besede, ki ste mi jih izgovorili na domačem pragu, ko ste mi rekli: "Hči, ne pozabi na Boga, da Bog Tebe ne pozabi!" O, dragocene besede, ki me spremljajo skozi celo življe- nje! Hvaležna Vam ostanem s tem, da mi Vaš spomin ostane svet do konca mojih dni. Kako lep in mil je spomin na tako do- bro mater!

Rodila se je moja mati v lepi vasi Bevk, ki leži na malem holmeu, obdana s polji in trav- niki in se nahaja v Vrhnjski de- kaniji. Umrla je v Horjulu, tu- di v isti dekaniji, stara 76 let. Ravno pred 10 leti jo je Bog od- poklical po plačilo za njeno tru- dopolno življenje. Usahnila je draga mamica, kakor roža, ki odveče. Toda njen spomin me bo spremljal, dokler živim. Le sladko spavajte pod zelenimi Horjulskimi košeninami, dokler Vam angel ne pozove k vstaje- nju!

In če bi bila kedaj božja volja, da bi mogla Vaš grob obiskati, bila bi mi to najlepša božja pot. Naj Vam cvetejo najlepše spo- minčice na grobu! Naj Vam do- mači zaljšajo grob, saj v domači slovenski zemlji se spava tako sladko! Vaša duša pa naj živi- rajske mir! Ob desetletnici Va- še smrti Vam zapojem turobno pesmico, katero sem Vam pela že neštetokrat:

O kje ste, kje ste, mati zlata,
kako se toži mi po vas;
o, da odprla bi se vrata,
in se prikazal vaš obraz.

Vrati bi se vam oklenila,
in v ljube gledala oči;
od sebe bi vas ne pustila,
tam hočem biti, kjer ste vi.
(J. Stritar.)

FRANCIS BIRTLES:

V AVSTRALSKI DIVJINI

Noben del naše stare matere zemlje ni tako poln zagonetk in protislovij, kakor Avstralija, najpogostejši in najmanjši izmed petih zemeljskih delov. V no- tranjščino te dežele ne vodijo nobene plovbene reke, tam ni nobenih snežnikov in nikakih ognjenikov. Avstralija je pra- stara in je morala biti celina, ko je še velik del Azije in Evrope pokrivalo morje. Živali, katere najdemo v drugih zemeljskih de- lih le še kot okamenine, so se tam ohranile vse do danes. Poleg netopirjev in podgan so našli prvi kolonisti tam še živali-vre- čarice. Toda poleg teh so našli še bolj čudovite živali, namreč štirinčrke, ki ležejo jajca ter va- le mladiče, pa so vendar pravi sesalci. To so takozvani klju- nači, kojih telo je porasčeno z dlako, toda imajo pravcate rač- je kljune.

Prav tako čudoviti kakor ži-

vali, so tudi avstralski ljudje. Po vsem videzu niso sorodni nobe- nemu drugemu plemenu na sve- tu, vendar imajo čudovito po- podobnost z belim plemenom. Ne- kateri učenjaki mislijo, da so današnji Avstralsci prišli v to de- željo — in sicer dolgo prej, pre- den so poznali ljudje obdelova- nje polja in grajenje stanovališ- — iz Indije ter da so vzeli deže- lo Papuancem, ki so tedaj pre- bivali v Avstraliji in na Novi Gvineji.

Avstralsci stoje na tako nizki stopnji civilizacije, da jim je ob- delovanje zemlje popolnoma ne- znana stvar. Preživljajo se iz- ključno z lovom in z nabiranjem korenin ter raznih semen, ki jih uživajo. Kot orožje jim služi kopje iz trdega lesa, na katero pritrjuje ostre kosti, kamenite se- kire, leseni kiji in bumerang, strahovit lesen metalni kij, ki prileti nazaj k metalcu, če sled-

nji izgreši svoj cilj. Iz rodovit- nih gozdnih in obalnih pokrajin so se pomaknili Avstralsci pred- jedva sto leti pred prodirajočo kulturo Evropejcev v pusto in nerodovitno notranjost dežele, kjer žive sedaj svoje borno živ- ljenje.

Goli, s kamenjem posejani griči in velike, nerodovitne pla- njave razpokavajo v vročini ne- usmiljenega solnca. Tam zelo poredkoma dežuje in vso neza- dostno moč takoj absorbira in v- sesa vase žejna zemlja. Nad vso deželo leži neznanosno enoli- na žalost. Tu in tam se opazi nekoliko krivenčasto zrastlih ekvaliptov-dreves, ki pričajo, da je bila tukaj nekdanj struga ma- lega potoka. Les tega drevja Angleži izvažajo, kajti njegova skorja in olje, ki ga vsebuje ta les, sta zelo koristna in zahte- vana produkta. Ta les ima tako odporno silo, da mu ne moreta do živega ne ladijski črv, niti ne strahoviti termit ali tropska mravlja. Termiti ali bele mravlje, kakor jim tudi pravijo, so največji uničevalci lesa, kar jih poznamo. Od svojih mravljišč, ki dosežejo včasih neverjetne vi- šine, si izvirajo te mravlje cele milje dolge podzemeljske hodni- ke, ki jih izdajajo v svetlobo, ko se ter se zaježajo v drevje izpod zemlje v njegovo notranjost, ta- ko da je videti drevo na zunaj zdravo, v resnici pa je v njego- vi notranjščini samo žaganje in drevo pade ob najmanjšem pri- tisku ali sunku.

To zapuščeno deželo in njene prebivalce sem skušal študirati in proučevati. Peš in s kolesom in nazadnje tudi z avtomobilom sem premeril Avstralijo od se- vera do juga. Potujem vedno sam in stanujem med divjaki, s katerimi delim njihova živila in spim v njihovih taboriščih.

Nekoliko prijaznejša je pokra- jina na severu. Tukaj ob morju je nekoliko znošnejša tempe- ratura in zrak znatno vlažnejši. V morskih lagunah plavajo ze- lo okusne ribe, okoli lagun pa je nešteto divjih rak, ki imajo pre- krasno se izpreminjajoče perje. S travo oblaštje planjave nudijo dobre pašnike številnim velikim čredam bivolov. Ti bivoli so po- tomci indijskih bivolov, katere je pripeljala v deželo angleška vlada za svojo vojaško postojan- ko v Arnhem deželi. Ker je po- tem vlada opustila to postojan- ko, je prepustila bivole enostav- no njihovim usodi, in ker so jim veliki močvirnatni pašniki ob oba- li prišli, so se živali tako raz- množile, da štejejo danes njho- ve črede več tisoč glav.

Ob obali in v rekah kar mrgo- li krokodilov. Toda tudi leti niso nobeni domačini, temveč so one vrste, ki jih najdemo v za- padni Indiji in v Malajskem Ar- hipelu. Krokodili ob obali so mnogo večji od onih, ki prebiva- jo v rekah. Med krokodili so — kakor med vsemi roparskimi ži- valmi sploh — taki, ki se boje človeka, in taki, ki ga v vodi ta- koj napadejo. Na kopnem je krokodil mnogo manj nevaren kakor v vodi, ker je neokreten in počasen. Treba se je le varo- vati, da se ne pride v bližino nje- govega repa. Kopanje v rekah, v katerih so krokodili, utegne postati človeku usodno, kajti če ga ta zgrabi s svojimi strašnimi čeljustmi, mu večinoma ni več rešitve. Tudi med voboj imajo ti strašni kuščarji včasih hude boje, posebno ob času paritve. Domačini vračajo krokodilu, ka- darkoli se jim le nudi prilika, šil- lo za ognjilo. Požreš ti mojega brata, požrem jaz tvojega! Na železno kljuko, ki je privezana za močno vrvi, pritrdijo Avstralsci vado, kos mesa ali mrhovine. Kljuka in vrvi sta seveda evrop- ski izdelek. Nato nanosijo k ob- režju, kjer so opazili krokodile, velike kupe trave ali grmičevja, na ono stran, od koder pričaku- jejo žival, položijo vado, sami pa se poskrijejo za maskirano gr- movje, kjer nato čakajo, ki se po- prikrade v rokah vrvi. Krokodil, ki do- pritrjuje ostre kosti, kamenite se- kire, leseni kiji in bumerang, strahovit lesen metalni kij, ki prileti nazaj k metalcu, če sled-

zduženimi močmi potegnejo na breg. Zatem privežejo vrvi ob močno drevo ter počakajo, da se krokodil najprej pošteno izdiv- ja in utruji, nakar ga s kiji po- bijejo. Nato se prične ples in rajanje, nakar sledi slavnostna gostija.

Avstralsci jedo vse, kar dobijo in kar jim pride v pest. Poseb- na slaščica pa so jim kače, tudi strupene. Avstralija ima naj- več strupenih kač na svetu, med temi pet takih, katerih ugriz je absolutno smrtonosen. Vseka- kor pa so Avstralcem dobro zna- ne lastnosti strupenih kač, za- kaj vsaki kači, predno jo dajo v lonec, starejo glavo z velikimi kamni.

Kakor vsi primitivni narodi, tako so tudi ti naravni otroci Avstralije zelo praznoverni. Če ima Avstralec sovraznika, ga "zagovori" s pomočjo kake ko- sti, najboljša in naučinkovitejša za to je kost človeške spodnje če- ljusti. Pri tem pomeri Avstra- lec s kostjo tja, kjer meni, da je njegov sovražnik, ter ga zogo- vori in prekolne: "Naj se ti gla- va, prsi in hrbtenica razkolje in srce naj ti bo iztrgano iz prsi!" Raziskovalci pravijo, da se oni, ki je tako zagovorjen, tega tako prestraši, ako o tem izve, da gre mnogokrat v samoto, tam le- že in resignirano umrje.

Torišče čarodejstva je tako- zvana "moška hiša," v katero imajo dostop samo moški. Tu- kaj se vrše posvetovanja, kuje- jo se zarote, roparski pohodi in drugo. Tukaj slavi volja moči svoje trumfe. Avstralsci namre- če ne poznajo nikakih glavar-jev ali poveljnikov. Vsak ima toliko respektja med njimi, ko- likor si ga zna sam pridobiti. — Sprejem mladeniča v družbo mož je vselej zvezan z vsakovrst- nimi tajnimi ceremonijami, ka- kor je to običaj pri vseh divjih narodih. Pred ženskami pa Av- stralsci skrbno čuvajo svoje taj- nosti.

MATERAM!

Zjutraj je navadno vse naro- be po hiši, ko odpravljate otroke v šolo. Če pa ni tako, potem ste vse hvale vredne.

Toda pri tem se delajo velike napake in treba se je potruditi, da se te napake odpravijo.

Hitro oblačenje in hitro za- užitek zajtrk ni zdrav za otroke. Prigovarjanje k hitrosti prive- de mnogokrat do prepiranja od strani matere, otroku se pri tem pokvari tek in dobra volja in s tem je pokvarjen ves dan.

Tako stanje stvari se prav- lahko izboljša s tem, da je mati dovolj zgodaj pokonci. Velike važnosti je tudi, da imate vso otroško obleko pripravljeno za drugi dan in v redu že prejšnji večer. Nobena stvar ne vzame toliko časa, kot če morate šivati odtrgane gume, ali pa ste zad- nji trenotek zapazili, da nima sinček čiste srajce.

Druga stvar, ki pomaga, je ta, da je tudi deca dovolj zgodaj iz postelje. Pri tem ni rečeno, da se jo mora rano buditi. Otrok, ki je imel dovolj počitka, bo sam rad zapustil posteljo. Če pa otrok še trdno spi, ko ga greste buditi, pomenja to, da ni bil do- volj zgodaj v postelji prejšnji večer. Če se je pa otrok dovolj naspal, bo z veseljem skočil po- konci ter vam bo rad pomagal, da bo ob določenem času na potu v šolo.

Zajtrk je tudi velike važnosti vsakemu človeku, posebno pa še nedorastlemu otroku. Otrok, ki mora hiteti pri jedi zato, ker je že pozen, bo gotovo jedel prehri- tro in najbrže tudi premalo, kar je oboje nezdravo zanj.

Naj torej otrok zaužije zajtrk počasi in v miru, in ko bodo en- krat otroci odpravljani v šolo, se boste tudi vi z večjim zadovolj- stvom lotili svojega dela.

— o —

* Diplomatični uradniki Ame- rikane morajo v Rusiji potovati z navadnimi potnimi listi.

Če vrjamate, al' pa ne.

V nedeljo od šeste ure naprej, ko se je nehal slovenski radio program, sem porabil osem ur, da sem metal iz kufrta tiste cape, ki sem jih mislil vzeti seboj v staro kontro. Sicer sem pa za gotovo vedel, da ne bom dobil ti- ste proste vožnje, ampak brez ciganke se ne ve, pravijo, zato sem imel za vsak slučaj kufer pripravljen. Se reče, saj jezen ravno nisem bil, ampak vseeno sem za vsak slučaj in da se ne pozabi, vrgel tisti kufer v ra- dio, potem ko sem videl in slišal, da se ne bomo peljali proti Šiški. To sem storil v hipu brezmejnega razžaljenja in pa ker sem mislil, da bom zadel tistega, ki je na radio oznanjal srečne ob- darovance. Pozneje sem se še- le spomnil, da mu po radiu ne morem storiti kake posebne ško- de, toda kesanje je bilo prepoz- no in me bo sedaj še nekaj sta- lo, da bom dal radio popraviti.

Ampak vprašam vas, če ni to smola! Saj sem vendar kupil en cel tiket in ga plačal v goto- vini, pa ne zadnem nič. Se re- če, saj zadel sem radio aparat (s kufrom), ampak jaz bi bil rad prosto vožnjo. Strašno mi je žal tistega kvodra, ampak kar je, je! Tako me ima da bi se glih nalašč peljal v stari kraj. Pa bi tudi se, da nisva skregana že precej časa z Washingtonom in Lincolnom.

Vse drugačen je pa John An- žiček in njegova soproga iz Gi- rarda. Ta je pisal še v soboto, da zanj ni treba vzdigniti tike- ta za v stari kraj, ker letos ni- mata časa, da bi šla domov po- redlat. Prav ti je, John, ker ni- si hotel vožnje, pa nič dobil ni- si. Zapomni si: Kdor z velikim ni zadovoljen, tudi majhnega ne dobi!

Zelo radi bi bili pa ustregli nekemu rojaku (ne povem ime- na), ki nam je pisal, naj bi dvig- nili številko za prosto vožnjo v stari kraj, za njegovo ženo. To pa samo zaradi tega, ker je vož- nja plačana samo z tje, za nazaj pa ne. Fant se je mislil rešiti svoje lepše polovice, pa ga je fratalo za enkrat.

John Petrič iz Warren, O., je dobil pa Slapnikov "krancel" s cigarami in cigaretami. Kadar ga pride John iskat, bom že ti- sti šopek malo potresel, da do- bim par cigar in cigaret. Kar je pa zelenja, pa ga lahko John domov nese, mi ga imamo tukaj sami dovolj.

Senator Bulkley je dobil pe- glezen. Sem mu že pisal, naj ž njim v senatu malo pogleta tiste tiče v Washingtonu, ki denar de- dajo, da ga pošljejo tudi nekaj med ljudi.

In tako je, kakor vedno pri ta- kih rečeh: nekateri smo jezni in žalostni, nekateri ste pa veseli. Ampak vem, da je več žalostnih kot pa veselih. Vsi pa ne mo- remo dobiti, kakor so tisti štirje mlatiči, ki so se na Taškarevem podu stegli, pa so vsi štirje do- bili.

Zakonca sta imela otroka, ki je neprestano jokalo. Na obisk pride prijatelj, ki srečnemu očetu svetuje: "Janez, pa naj bi tvoja žena otroku zapela kako pesem, kadar se tako dere."

"Saj je zapela!"

"Pa ni nič odleglo?"

"Otroku je že odleglo, pa so prišli sosede in so rekli, da raj- ši poslušajo otrokovo vpitje ka- kor pa petje moje žene."

Mali Francek prinese sosedi kvort ohajčana, češ: "Mama vam pošilja tole in želijo, da bi vam dobro teknilo."

Soseda vzame ohajčana in na- roči malemu: "Povej mami, da se lepo zahvalim."

Deček pa pravi: "Zahvala pa ni potrebna; saj so tudi mama dobili to vino v dar, pa se jim je zdelo prekislno."

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST

Spisal
Dr. Fr. Detela

"Vraga! jaz," je odvrnil krepak glas, in Ostrovrhar je snel težka vrata, jih vrgel po sobi in stal pred zavzetimi tovariši.

"Nazaj!" je zakričal Gregor, brž odločen, in pomeril s samostrelom. Ostrovrhar, očividno presenečen po takem sprejemu, je zgrabil Jerneja za pas in ga zavihtel kot ščit predse; a že je siknila puščica, in nič bi ne bila pomagala vitezu orjaška moč, da ga ni varovala srebrna zapona na širokem pasu, ob katero je trčila kaljena ost. Zdaj pa je zavrle tudi Ostrovrharju kri; vrgel je Jerneja proč, da se je opotekel in padel Janezu pred noge; zaiskrile so se mu v jezici oči in v desnici se je zablistal silni meč. Odrevenela sta stala Miha in Janez in topo odpirala usta in oči; Gregorju pa je bila zadnja ura, in jokala bi se bila stara tetka in kdo ve, morebiti tudi mlada Tajda, da ni zgrabil za roko vročkrvnega prijatelja sam Vitovec. Ko je bil silšal tak, kam da je šel Ostrovrhar, je slutil takoj, da nastane kak poboj, in hitel za njim. Pohvalil je moško vedenje Gregorjevo, povabil njega na kupico vina in vlek se s seboj nejevoljnega viteza. Gregor pa ni hotel ostaviti svoje trdnjave, niti tovarišev, ki se jim je zdelo vse kakor sanje; le Jernej je dobro vedel, da je bridka resnica; zakaj bolelo so ga vse kosti in še bolj sramota, da se je tako postopalo s cesarjevim zastopnikom.

Zopet je premišljeval Gregor o svojem položaju. A čim dalje je premišljeval, tem nezadovoljnejši je postal. Premotil ga je zopet nov prišlec, ki pa je vstopil mirneje in olikaneje. Bil je vitez iz Vitovečevega spremstva, ki je prinesel velik vrč vina in kupic, da se sprijaznijo in poplaknejo jezo. Pripovedoval je o celjski službi, koliko da nese blaga, koliko slave, in namignil Gregorju, če ne bi hotel z njimi. Gregor je prijazno odklonil in vprašal, kaj da jih je dovedlo v Gornji grad. Majhen izlet, je menil oni, češ, da je dolgačas Celju, ko se vleko pogajanja brez konca in kraja. Gregor se je delal, kakor da bi mu verjel; trkal-li so na zdravje drug drugega in se ločili prijateljsko.

V obednici pa je gostil prelat došle viteze. Na desni mu je sedel Vitovec, na levi Ostrovrhar, poleg Vitoveca prior, in za tem Jošt Soteški in tako pomešani menihi in vojniki. Prelat in Vitovec sta bila nekako zamišljena; pogovor jima je zastajal in raztreseno sta odgovarjala na redka vprašanja. Tem vselejši in glasnejši pa so bili drugi. Za vse je govoril Janez Ostrovrhar in budil smeh in radost na vse strani. Pol resno, pol šalivo mu je mignil brat prior, da naj bode tiho, in si prizadeval razvedriti Vitovca.

"Tega vina poskusite, gospod baron," mu je prigovarjal in polnil kupo.

A Vitovec je pil malo in govoril malo. Prelat pa se je vzdignil in nazdravil v kratkih besedah kneginji Katarini. Z žarečimi lici in očmi je skočilo vse pokoncu, in živahno je zadonel po dvorani klic: Živela kneginja Katarina! in namah so se izpraznile kupice. Brzo je nagrozopet svojo Ostrovrhar in zagrml: "Živio Vitovec!" in še glasneje je odmevalo po dvorani, in vse se je gnetlo okrog barona Sternberskega in mu napivalo. Razjasnilo se je čelo Vitovec in napil je tudi on gostoljubnemu Prelatu, blagemu priorju in vsem ljubeznivim bratom, in da bi vedno objemala lepa sloga vse cne, ki stoje na strani kneginje Katarine. Dolgo so še sedeli skupaj, in ko jim je razgorelo vse na glave, se je napivalo višje vprek. Ostrovrharju, ki se je

ponašal, da ga ne užene nobeden junak, ne Vitovečev, ne cesarske vojske, je začel neprilike delati ljutomerčan, ki mu je mešal jezik in noge; a ni ga še ugnal. "Bog te živi, Vitovec!" je kričal. "Ti si Jan, jaz pa Janez, in naj pride, kdor hoče, midva se ga ne strašiva; tudi če se imenuje rimski cesar. Tebe, Vitovec, je pobaronil; mene pa še vedno srepo gleda, odkar sem se bil zmenil z njegovim bratom Albrehtom. A kar mi je izpodletelo z Albrehtom, to mi s teboj ne bode. Past je nastavljena, Vitovec, hura!"

Hrup v dvorani je bil tolik, da je razumel malokdo te besede; a preslišal jih ni prelat, ki je prebledel v lice. Prior je zardel in miril brata, Vitovec pa se je nabrale čelo in tak pogled je zadel Ostrovrharja izpod rjavih obrvi, da je hipoma umolknil. A ne za dolgo časa.

"Vrag te vzemi, Vitovec!" je vpil še silneje. "Meniš li, da se te jaz bojim? Ne, za Bogi! Taka kega še ni rodila mati. Jaz govorim, kar mi vleva srce, in tistih tvojih zvijač ne poznam nič. Ukazuj mi pa ti v vojni, ne pri pičaci! Živela kneginja Katarina, živio celjski grof Vitovec!"

Namah je nastala mučna tišina. Vitovec je šinila vsa kri v lice, ker je čutil, da se spogledavajo gostje in ozirajo vanj.

"Pijan si, Ostrovrhar; spat pojdi!" je dejal rezko, in oni se je zavedel, da je storil nekaj napakega. A da bi bil pijan, tega ni hotel priznati.

"Jaz pijan?" je vpil prek mize. "Nimajo toliko vina menihi v kleti, da bi upijano mene."

Prisrčen smeh je zbudilo zopet to bahanje po dvorani; Ostrovrhar pa je zgrabil kupo in se majal proti Vitovec; in gostje so se umikali, da bi jih ne polil.

"Strahopetec si ti, Vitovec," se mu je režal v obraz; "nikdar ne poveš, kar misliš. A ne boj se, brate; jaz ti stojim na strani trden in neomahljiv kakor siva skala." Dolgo se mu ni posrečilo, trčiti z Vitovecem na posebno radost vse družbe. Le prelat je strmo gledal in poslušal. V glavi so se mu budile čudne, neprijetne misli. Spomnil se je pomislekov in opominjevanj patra Benedikta in navdalo ga je kesu podobno čustvo. To je slutil tudi Vitovec, ki je bil v najsitnejšem položaju. Jezil se je na nepremišljenega prijatelja in se bal hkratu, da pride temu še kaj na misel; izgovarjal ga je pri prelatsu in prosil, da naj bi se vzdignili od mize. Po molitvi so šli veseli in glasni na vrt k igri.

Prior je spravljal brata k počitku, seveda zaman, in dokazal je tudi Ostrovrhar, ko so streljali s samostrelom, da ga ni še vino zmoglo; zakaj prekosil ga je le prior. Toda ta je kmalu prepustil igro drugim in se pridružil Vitovec, ki se je izprehajal daleč od družbe.

Strogemu redu samostanskega življenja ni ravno koristil vesel dan. Pater oskrbnik je zapodil kmete, ki so prišli zaradi obračuna; brat gozdar se ni utegnil pomeniti z lovci zaradi lova, in pater Alberik, ki je tako lepo prepisaval v samostanski knjižnici latinske pisatelje, da se bere še dandanes njegova pisava kakor dober tisk, ta se je neizrečeno mučil za debelo knjigo. Črke so mu migljale pred očmi, tu je izpuštil besedo, tam stavek, to postavil napak, ono dostavil; a dnevna naloga se je morala dovršiti. Našim filologom je napravil obilo truda in potu, a tudi nevenljive slave.

Subprior pa se ni veselil z veselimi. Sklep sobratov ga je bil tako pretresel, da ni mogel k skupnemu obedu. Slonel je v stolu in zrl potrt predse. Poskušal je bil moliti, poskušal brati, a motila ga je globoka žalost. Zdelo se mu je, da je končano mirno njegovo življenje; vojna pride v tiho dolino med prijazne hribe, pustošila bode polja in vasi in mučila uboge prebivalce zaradi tujih zmot; a nemara zade nevedne nesreča tudi samostan sam; in kaj bode počela uboga sestra,

kaj ljuba nečakinja, če vzame vojna dom njima in njemu! Inako se mu je storilo, in strah in bridkost sta ga tako prevzela, da se je komaj držal pokoncu. Prišli so mu jedi v sobico. Popoldne pa, ko so se razveseljevali drugi, je njega obiskal opat, pol iz sočutja, pol z namenom, da bi se še pogovoril z njim o preporni stvari; zakaj bil je izmed tistih značajev, ki se odločijo težko, a kadar so se odločili, začno radi omahovati, če se po kaže kako nasprotje. Prišel je k nasprotniku, ne da bi hotel izpremeniti svoj sklep; ampak potrditi je hotel samega sebe s tem, da izpodbije ugovore Benediktove. Prišel je jadicovati o nezgodi, kako da je bil samostan prisiljen, da se odloči za eno stranko, ker zahteva to od ene strani Vitovec, od druge cesar; Vitovec pa da se je bolj bati, ker je bližnji in močnejši.

"A pravica govori za cesarja," je dejal oni, in prelat je ugovarjal, da bi bila to dognana stvar in budil v njem upanje, da se bo mirno poravnal ves spor. Benedikt je odkimal in se jezil na Vitovca, ki se meša v tuje zadeve, in na kneginjo samo, da se ne izroči cesarjevi milosti.

"In ne ide v samostan, dragi brat, kaj ne?" se je mizal opat. "In kaj bi bilo, če bi šla?" je dejal Benedikt. "Vdova je, otrok nima; ali bi se ne spodobilo bolj, da skrbi za svojo dušo, nego da hlepi po posvetni slavi?"

(Dalje sledi.)

DNEVNE VESTI

Petnajst naših ljudi dobi- lo ameriške papirje

Pretekli petek se je na zvezni sodnji v Clevelandu vršilo zaslišanje za državljanske papirje, in petnajst naših ljudi je dobilo ameriške državljanske pravice. Njim imena so: Ana Lunder, John Brajkovič, Frances Kovič, Angela Pečjak, Frank Černe, Mike Muhek, Jennie Zagore, Ivan Skiljan, Eva Roth, Joseph Krsnik, Louis Pekolič, Mary Losar, Jakob Majer, Frank Blaško, vič in Vera Lazar, skupaj 15 novih državljanov. Zadnjič izkazanih 34, danes 15, skupaj 49 novih državljanov v letošnjem letu. Vsem novim "meščanom" prav iskrene čestitke!

Indijanec preletel 1000 milj, da vidi princa

Rio de Janeiro, 23. marca. Neki Indijanec iz notranjih brazilskih gozdov je pravkar dospel v glavno mesto Brazilije ob času, da vidi angleškega prestolonaslednika, ki je prišel sem. Indijanec je tekel 1,000 milj daleč,

da vidi princa. Angleški prestolonaslednik je Indijanca prijazno sprejel.

Če ženska krade je drug- gače kot pa moški

Baker, Oregon, 23. marca. Pred porotniki se je nahajala te dni Mrs. Emma Fowler, ki je bila obdolžena, da je poneverila \$112,202 mestnega denarja. Toda porotniki se niso mogli zediniti o njeni krivdi, in ženska je bila oproščena. Državni pravdnik je izjavil, da bo naperil novo obtožbo proti njej.

9 ur je čakala v avtomobilu. Razporeka sledi

Santa Ana, California, 23. marca. Mrs. Jessie Reed je danes vložila tožbo za razporeko, in je navedla kot vzrok dejstvo, da jo je mož pustil ob 3. uri popoldne v avtomobilu ter se vrnil šele ob deveti uri zvečer. Žena očita možu, da je "izvanredno krut."

Španska vlada dovoljuje svoboden tisk

Madrid, 23. marca. Španska vlada je pravkar vrnila narodu ustavne garancije, to je, svobodo tiska, svobodo govora in zbiranja v javnih prostorih. Tudi ne sme policija v bodoče vdirati v privatna stanovanja, ne da bi imela za to sodnijsko dovoljenje.

Bivši policist je čital več- raj prvo mašo

Chicago, 23. marca. Rev. Daniel Daly, bivši policist v Chicagu, je daroval večraj svojo novo mašo, ko je bil od škofa posvečen za duhovna. 600 policistov, njegovih nekdanjih tovarišev se je udeležilo te slavnosti.

MALI OGLASI

Stanovanje
se da v najem, štiri sobe in garaža. 922 E. 70th St. (72)

Pozor!
Članom društva Državljan št. 33 S. D. Z. se naznanja, da bom pobiral asessment 25. dne v mesecu in to na domu, na 1090 E. 66th St., zadaj, spodaj. Kdor ne plača, bo suspendiran. Založiti ne morem za nikogar. — Tajnik. (70)

Slovensko dekle
bi rada dobila delo v restavranu ali pri slovenski ali hrvaški družini. Vprašajte na 6513 Schaefer Ave. (72)

Stanovanje
se da v najem, štiri sobe, spodaj. 1079 E. 64th St. (Mar. 24. 25. 28. 30.)

Išče se
mlado dekle, od 18 do 20 let staro za delo v konfekcijski trgovini. Mora znati operirati soda fountain. 4431 W. 35th St. (71)

Stanovanje
tri sobe, kopališče, se da v najem, na 6710 Bliss Ave. (71)

Naznanilo

Ker so razmere, v katerih se nahajamo, jako kritične, sem se namenil, da bom skozi vsa pomlad in poletje prodajal vse vrtno orodje in druge hišne potrebščine po jako nizkih cenah. Vse blago je prvotno. Naj tukaj navedem samo nekaj cen:

Razne vrtnarske motike po 98c; tri vrste lopat po 98c; vrtnarske vile po 98c; mečne grablje po 68c; kangle za škropljenje po 98c; velike kante za odpadke po 98c; največje mere vozičke za prevažanje domačih potrebščin ali ledu, po \$3.90; vrtnarska samokolnica \$5.00 se dobi sedaj za \$3.90; kombinacijska vrata \$5.75; sunshine barva, garantirana, za barvanje hiš zunaj, navadna cena \$3.00, jo dobite po \$2.55; sunshine varnish po \$2.90; oranžne barve šelak po \$2.90; in druge različne barve.

Posredna cena na kuhinjskih pečeh in to samo začasno. Lepa kuhinjska peč Dangier izdelka, navadna cena \$85.00, sedaj samo \$59.50. Moderna peč New Process izdelka, navadna cena \$105.00, sedaj \$79.50.

Raznovrstno linoleum, kakor tudi malt in hops. Se priporočam za obisk rojakom in znanecm.

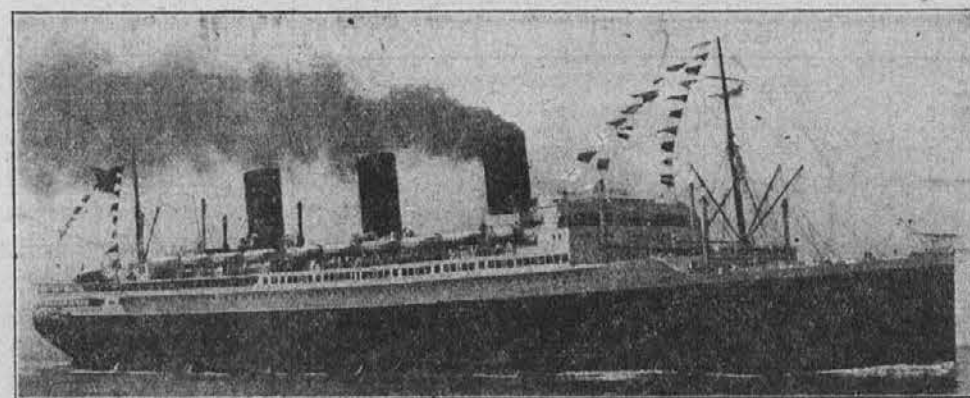
M. Klemen Hardware

16119 Waterloo Rd.

Tel. KEmore 4270-J

\$31.00 si prihranite

Ako potujete v staro domovino pred prvim majem, in sicer, ako kupite "ROUND TRIP KARTO" za potovanje od New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka na dobro znanem parniku francoske linije:

na 10. aprila

na 30. aprila

S. S. PARIS

Sedaj vas stane karta samo \$175.00 po prvem maju pa \$206.00 za "ROUND TRIP." Poslužite se te znižane cene in potujte v staro domovino pred prvim majem. Za vsa nadaljna pojasnila glede znižanih cen na drugih parnikih se obrnite na domačo slovensko tvrdko:

John L. Mihelich Co.

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
CLEVELAND, O.

6419 St. Clair Ave.

Kdo ve
kje se nahaja Matija Blažević, doma iz Blatne vasi, Istria. Pred 6. leti je bival v Clevelandu. Ako je komu znan njegov naslov, je proščen, da ga sporoči John L. Mihelich Co., 6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

V najem
se dajo tri sobe za malo družino. Pozve se na 1133 Norwood Rd. (72)

Garaža
pripravna za popraviljanje avtomobilov ali barvanje se odda. Velikost 60x38, nahaja se na St. Clair Ave. blizu 61. ceste, zadaj. Vpraša se na 6129 St. Clair Ave. (Tue. Fri. x)

Razpis službe
Direktorij Slovenskega Doma na Holmes Ave., razpisuje službo upravitelja Klubovih prostorov. Prednost imajo delničarji Doma. Pismene prošnje z navedbo kvalifikacij naj se pošljejo najkasneje do 7. ure zvečer dne 1. aprila, na tajnika Doma. Chas. Benevol, tajnik. (Mar. 21. 24.)

ZA POSTNI ČAS

Veak dan dobite domač, svež sir, smetano in butter milk in mleko. Pripeljeno na dom. Se priporočamo tudi trgovcem

CLOVER DAIRY

1003 E. 64th St.
ENDicott 4228

ZA VELIKO NOČ!

Kupite meso pri meni. Velika zaloga svežega in posušenega mesa.

Martin Frank

ST. CLAIR-106th ST. MARKET
Glenville 5994
Vedno najboljšo meso.

DOBER PREMOG!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1961 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HEnderson 5798

PRIDITE K MENI

ako si hočete postaviti hišo. 15-letno posojilo po 6 in 7%. Hiša 5 sob za samo \$3,800. Imam tudi nekaj lotov v bližini E. 185. ceste na tlakani cesti, po \$500. Dolgoletna zakonja. Delamo in popravljamo tudi garaže na eno ali dveletno odpločilo. Oglasi se ali pokličite KEmore 3123-J.

Michael P. Clapacs

18306 East Park Drive
blizu La Salle gledišča.

V ČETRTEK, PETEK IN SOBOTO 26., 27. IN 28. MARCA

PRIREDI

Grdina Hardware

6127 St. Clair Avenue

RAZPRODAJO

o priliki na novo prenovljenih prodajalnih prostorov. Tukaj navajamo nekaj posebnosti:

Električni likal- niki po	\$1.98	Bele skodelice, velike, 4 za	25c
100 ft. vrvi za perilo	48c	Metle po	29c
		4 palce čopič	89c

Poleg dobite 10% popusta na vseh predmetih v prodajalni, vključno BARVE, KOMBINACIJSKIH VRATIH in vsem splošnim blagom.

OGLEJTE SI RAZSTAVNO OKNO!

Pazite v tem časopisu jutri še za več drugih ugodnosti.

PRIPOROČILO ZA PRAZNIKE!

Ako želite doma posušene šunke, želodce, klobase, plečeta ali pa sveže meso, se obrnite do mene. Zmerne cene, točna postrežba. Pošiljam tudi izven mesta. Se toplo priporočam

John Bauer

3836 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIOSLOVENSKA SLAŠČIČARNA IN TRGOVINA S ŠOLSKIMI
POTREBŠČINAMI

G. M. KABAY

23931 St. Clair Avenue
NOBLE, OHIO

se rojakom toplo priporoča za obilen nakup velikonočnih daril. Velika izbira velikonočnih košaric, pirhov, pišket, zajčkov, slaščic itd. Zaloga vseh šolskih potrebščin za vaše malčke. Postrežba dobra in solidna v blagu in ceni.

STEINMETZ

POGREBNI ZAVOD

invalidni voz in prvovrstna postrežba. Preko 60 let v tem poslu. Mrtvaška kapelica brezplačno.

FRED W. GROSSE, asistent
3708 Lorain Ave. MEHrose 2098

Moving - expressing

POKLICITE

TONY SEDMAK

7718 Lockyear Ave.
Tel. Florida 1026-W
Duvažam tudi premog na dom - dober in poceni

HENRIK SIENKIEWICZ
POTOP
iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

XX.
Kmitica in Kemlič so konji naglo nesli proti švedski meji. Jezdili so oprezno, da bi ne nalezli na kak švedski oddelček. Sicer so imeli prebrisani Kemliči "potne liste," izdane od Kuklinovskega in podpisane od Millerja, vendar so vojaki celo take s podobnimi dokumenti preskrbljene ljudi navadno preiskavali, a taka preiskava bi navadno imela slabe posledice za gospoda Andreja in njegove tovariše. — Jezdili so torej brzo, da bi čimprej prekorčili mejo in dospeli v globino cesarske dežele. Še bližnja meja ni bila varna pred švedskimi tolpmi, a čisto so pa uhajali čeli oddelki jezdecev na Šlesko, da so lovili one, ki so nameravali k Janu Kazimirju. Toda Kemliči, ki so se ukvarjali ves čas obleganja pod Čenstohovo neprestano z lovom na poedine švede, so že kaj dobro poznali vso okolico, vsa obmejna pota, stezice in prehode, kjer je bil lov najbolj bogat, in so bili, kakor bi bili v lastni domovini.

Medpotoma je pripovedoval stari Kemlič gospodu Andreju, kaj je novega v ljudovladi. Gospod Andrej, ki je bil tako dolgo časa zaprt v trdnjavi, je željno poslušal te novice in je pozabil na lastno bolešč, zakaj te novice so bile kaj neugodne za švede in so oznanjale skorajšnji konec njihovega gospodovanja v Poljski.

"Vojakom že preseda švedska sreča in švedska družba," je govoril stari Kemlič, "a oni vojaki, ki so svoj čas grozili s smrtjo hetmanom, če bi se hoteli pridružiti švedom, se sedaj zatekajo sami h gospodu Potockemu s prošnjami in pošiljajo k njemu odposlanstva, naj reši ljudovlado iz stiske, prisegajoč mu, da hočejo ostati do smrti pri njem. Nekateri polkovniki so pa tudi že na lastno roko začeli napadati švede.

"Kateri je začel prvi?"

"Gospod Žegocki, starosta babilonjski, z gospodom Kulešom. Ta dva sta začela v Veliki Poljski in zelo bogata švede, pa je še mnogo manjših oddelkov v vsej deželi, toda imena poveljnikov je težko zvedeti, ker jih oni nalašč ne povedo, a to radi tega ne, da obvarujejo svoje ljudi in svoje premoženje pred švedsko osveto. Izmed vojakov se je prvi dvignil oni polk, kateremu polkovniku je gospod Vojnovič.

"Gabriel? Ta je moj sorodnik, dasi ga ne poznam."

"Pravi vojak! On je namreč strl tolpo izdajalskega Prackega, ki je služila švedom in je tudi njega samega dal ustreliti; sedaj pa je šel v visoke gore, ki stoje za Krakovom. Tam je strl švedski oddelček in rešil gorale, ki so ječali pod švedi."

"Kaj celo Goralci že bijejo švede?"

"Oni so začeli prvi. Toda ker so neumni kmetje, so hoteli Krakov takoj rešiti s sekiricami. Toda general Douglas jih je razpršil, ker nimajo v ravnini nobene izkušnje; kar pa so poslali oddelkov za njimi v gore, se ni ti en človek ni vrnil nazaj. Sedaj pa je gospod Vojnovič prl te kmete, sam pa je odšel h gospodu maršalu v Ljubomlo in se združil z njegovo vojsko."

"Ali stoji gospod maršal proti švedom?"

di pravijo, da ne bo do pomladi tudi enega šveda več v ljudovladi."

"Bog daj, da bi se to zgodilo!"

"Kako bi moglo biti drugače, vaša milost, ko so se radi obleganja Čenstohove vsi obrnili proti njim. Vojska se punta, šlahta jih že bije, kjer more, kmetje se zbirajo v trume, a vrhu tega gre do Tatarji, gre sam han, ki je pobil Hmielnicega in Kozake in jim obljubil, da jih zatre do zadnjega, če se ne dvignejo proti švedom."

"Toda tudi švedje imajo še odlične pristaše med gospodo in šlahto?"

"Ž njimi drži le oni, kateri mora, toda tudi taki čakajo le še ugodne prilike. Edino knez vojvoda vilenski je stopil odkrito na njih stran, kar se mu je pa slabo izplačalo."

Kmitic je zadržal konja in se prijel za bok, ker ga je grozno zabolelo.

"Za Boga!" je zaklical ter potlačil stok, "povej mi no, kaj se godi z Radzivilom? Ali sedi še vedno v Kejdanih?"

"Stolp slonokoščeni," je rekel stari, "jaz vem le toliko, kolikor govore ljudje, a Bog ve, česa ne pripovedujejo. Eni pravijo, da vojvoda ne živi več; drugi, da se še brani gospodu Sapiehi, a da jedva diha. Na Podlesju sta se baje kosala in gospod Sapieha je zmagal, ker švedje niso mogli rešiti knez vojvode. Sedaj pa pravijo, da ga oblega gospod Sapieha v Tikočinu in da je že po njem."

"Slava Bogu! Poštenjaki zmagujejo nad izdajicami! Slava Bogu!"

Kemlič je pogledal izpod čela na Kmitico in sam ni vedel, kaj naj misli. Saj je bilo vendar v vsej Poljski znano, da se ima Radzivil zahvaliti, če je izpočetka triumfal nad vsemi lastnimi vojskami in nad šlahto, ki ni hotela švedskega gospodovanja, za to v znatni meri Kmiticu in njegovim ljudem.

Toda stari se ni izdal s to mislijo pred svojim polkovnikom in oba sta jahala dalje molče.

"Kaj se pa godi s knezom nadkonjarjem?" je vprašal naposled gospod Andrej.

"O njem nisem slišal ničesar, vaša milost," je dejal stari Kemlič. "Morda je v Tikočinu, morda tudi pri obmejnem grofu. Sedaj je vojna tam in švedski kralj je krenil sam tja, mi pa bomo med tem ugledali našega kralja. Bog daj, zakaj če se le pokaže, bi vsi kot en mož stopili na njegovo stran in vojska bi takoj zapustila švede."

"Ali je gotovo tako?"

"Vaša milost, jaz vem le to, kar so govorili vojaki, ki so morali stati pod Čenstohovo. Tam je nekoliko tisoč izvrstne konjenice pod gospodom Zbrožkom, Kalinskim in drugimi polkovniki. Smelo trdim vaši milosti, da niti eden ne služi prostovoljno, izvzemši razgrajalca Kuklinovskega, zakaj ti so se hoteli natovoriti z jasnogorskimi zakladi. Toda kar je bilo vrlih vojakov, ti so le tožili ter se pritoževali drug nad drugim: 'Dosti nam je že te židovske službe! — Naj le prestopi naš gospod mejo, takoj obrnemo sablje proti švedom, toda dokler ga ni, kaj naj počnemo, kam naj gremo?'

Tako so tarnali, a po drugih polkih, ki so pod hetmani, je še huje. To vem zanesljivo, da so prihajali od onih poslanci h gospodu Zbrožku z nagovarjanjem in so se tam ponoči tajno posvetovali, o čemer pa ni Miller ničesar vedel, dasi je tudi on čutil, da mu slaba prede."

"A kneza vojvoda vilenskega oblegajo v Tikočinu?" je vprašal,

gospod Andrej.

Kemlič je vnovič nemirno pogledal na Kmitico, ker si je mislil, da ga najbrže trese mrzlota, ker je že dvakrat dal ponoviti eno in isto novico, ki jo je bil ravnokar omenil; vendar je odgovoril:

"Oblega ga gospod Sapieha." "Pravična je sodb božja!" je rekel Kmitic. "On, ki bi se lahko kosal s kralji! Ali ni nihče ostal pri njem?"

"V Tikočinu je švedska posadka, pri knezu je ostalo le malo najzvestejših dvorjanov."

Kmiticu so se prsi, napolnile z radostjo. Bal se je maščevanja strašnega gamnata nad Olenko, in dasi se mu je zdelo, da je preprečil s svojimi grožnjami to maščevanje, ga je vendar mučila misel, da bi bilo boljše in varnejše za Olenko in vse Bileviče, če bi stanovali v levji jami, nego v Kejdanih pod roko kneza, ki ni še nikoli nikomur odpustil. Sedaj pa, ko je on propadel, morajo vsled tega triumfirati njegovi nasprotniki; sedaj ko je on postal gospodar le enega slabotnega gradiča, v katerem je branil svoje lastno življenje in svojo prostost, ni mogel vendar misliti na maščevanje; njegova roka je nehala pritiskati svoje nasprotnike.

"Slava Bogu!" je ponovil gospod Kmitic.

In tako je imel napolnjeno glavo s to izpremembo. Radzivilove usode in s tem, kaj se je zgodilo za časa njegovega bivanja v Čenstohovi, in s tem, kje je sedaj ona, katero je vzljubilo njegovo srce, in s tem, kaj se je zgodilo z njo, da je že tretjič vprašal Kemliča:

"Praviš torej, da je knez strl in zlomljen?"

"Strl popolnoma," je odgovoril stari. "Ali ni morda bolna vaša milost?"

"Le bok me peče. Pa nič ne

de," je rekel Kmitic.

In zopet so jahali molče. Korki utrjenih konj so postajali vedno počasnejši, naposled so le še stopicali. In enakomerno stopicanje je uspavalo na smrt utrjenega gospoda Andreja in spal je dolgo, kima je v sedlu. Zbudila ga je šele bela dnevna svetloba.

Ozrl se je začudeno okoli sebe, kajti v prvem hipu se mu je zadelo, da je bilo vse, kar je doživel v tej noči, samo sen; naposled je vprašal:

"To ste vi, Kemliči? Mi jezdimo izpod Čenstohove, kajne?"

"Kakopak, vaša milost!"

"A kje smo?"

"Oho! Že v šleziji. Sedaj vas švedje ne dobe več!"

"Torej dobro!" je rekel Kmitic, ki se je popolnoma zdramil. "Kje pa se nahaja naš milostljivi kralj?"

"V Glogovi."

"Tja tudi pojdemo, da mu pademo pred noge in mu ponudimo svojo službo. Toda čuj, stari!"

"Čujem, vaša milost."

Toda Kmitic se je zamislil in ni začel takoj govoriti. Bržkone je nekaj premišljeval, omahoval in zopet premišljeval, končno je rekel: "Ni mogoče drugače!"

"Poslušam, vaša milost!" je ponovil Kemlič.

"Niti kralju, niti komu izmed dvorjanov ne smete črhiniti besedice, kdo sem! Imenujem se Babinič in prihajam iz Čenstohove. O topu in o Kuklinovskem lahko govorite. Toda mojega imena ne omenjajte, da bi tam ne razumeli napačno mojega namena in me ne smatrali za izdajalca, ker sem v svoji zaslepljenosti služil knezu vojvodi vilenskemu in mu še pomagal, o čemer so morali slišati na dvoru."

"Gospod polkovnik, po tem, kar je vaša milost storila pod Čenstohovo..."

(Dalec prihodnjič.)

Zelo važno naznanilo

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOL. JEDNOTA

PRVA SLOVENSKA BRATSKA PODPORNJA ORGANIZACIJA V AMERIKI

PRIPREDI PRIHODNJE POLETJE

PRVI IZLET

V STARO DOMOVINO

Omenjeni izlet se bo vršil na svetovno znanem, modernem brzoparniku CUNARD LINE

"BERENGARIA"

ki odpluje iz New Yorka

DNE 20. JUNIJA, 1931 O POLNOČI

Izlet, kakor vse kaže, bo nekaj posebnega, nekaj pomembnega in veselega za vse, ki se bodo izleta udeležili.

Med potjo se bodo izletniki ustavili v "LISEUX" na Francoskem, kjer bodo počastili grob "Male Cvetke sv. Terezije." Dalje si bodo potniki ogledali Pariz in druge znamenite posebnosti na Francoskem. Nato se bo odpotovalo proti Ljubljani, kjer se bo počastilo grob slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. Jednote, pokojnega Rev. F. S. Šušteršiča. Počastilo se bo razne druge dostojanstvenike in ogledalo se bo razne zanimive kraje naše stare domovine.

Ravno tako bo dana prilika vsem, ki se bodo želeli pokloniti sv. Očetu v Rimu, da bodo to lahko storili. Iz tega je razvidno, da bo izlet nekaj zanimivega in veselega. Zato se vabi vse rojake širom Amerike in Kanade, da se tega izleta v obilnem številu udeležijo.

Glede potnih listov, permitov, vozniških listov itd pišite za nadaljna pojasnila na nižje podpisane

Josip Zalar, glavni tajnik,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

M. L. JALOVEC

STAVBENIK

19404 Mohican Ave.

Kenmore 1837-J

LEPA PRILIKA

Hišo, pet sob, z vsemi modernimi udobnostmi in z garažo, vam zgradim za \$4,000 in več. Imam tudi več lotov, katere prodam od \$400 naprej. Izdeležem stavbene načrte brezplačno mojim odjemalcem. Se vam priporočam

Za naše odjemalce

To pot nekaj novega za naše odjemalce, znanke in prijatelje!

Poročati imamo vest, da smo končno izboljšali in ravnokar dovršili povečanje in popolno izboljšanje naših pogrebniških prostorov v toliko, da v vsem odgovarjajo, kar se je dosedaj še pogrešalo.

Ravnokar je izgotovil delo slovenski kon-traktor Mr. Anton Satkovič, ki je dostavil k prejšnjim prostorom novi prostor ali sobo, ki se bo rabila za balzamiranje trupel, ki je bila do sedaj premajhna in nepopolna.

Soba je pridelana k drugim prostorom, opremljena z najboljšimi aparati, bodisi kar se tiče sanitarnosti ali modernosti, z dovolj obširno razsvetljavo. Znotraj je urejena tako sanitarno, da je z lahkoto možno čiščenje in vzdrževanje sanitarnosti. To bo za v bodoče nam v veliko olajšavo, za ljudi, sorodnike in znanke prizadetih pa v popolno zadovoljstvo.

Tako so končno naši pogrebniški prostori povsem najpripravnější, bodisi da se trupla pripravijo, ali da se trupla ohrani ali obdrži do časa pogreba, mesto da se jih vozi v stanovanja nazaj, ki so morda premajhna, preoddaljena ali v kakem drugem oziru nezadostna.

Poleg tega, da je urejena soba za balzamiranje trupel, je važno tudi to, da imamo od lanskega leta na novo preurejene tudi prostore za rabo kapele, ali za one pogrebe, ki se vrše iz naših prostorov.

Mnogokrat je nemogoče ljudem, da bi mogli obdržati na svojih domovih po več noči trupla do pogrebne dne. Mnoga stanovanja tudi ne odgovarjajo, bodisi da so premajhna, ali da družina ni zdrava, da je težko pripraviti krsto v malo stanovanje, itd. Za take družine in sorodnike bo sedaj zelo ugodno, da pustijo truplo v naših prostorih do pogreba, kar je pri Američanih moderno in v navadi.

Moderni pogrebni zavodi so povsod urejeni tako, da je obenem v isti hiši tudi stanovanje družine pogrebника, ki varuje in oskrbuje dan in noč zavod ali prostore z gorkoto in čuvanjem tako, da je ljudem prizadetih družin zagotovljeno varstvo. Radi tega je pri nas v drugem nadstropju stanovanje in zagotovilo, da so trupla preskrbljena in zavarovana, da v miru in nalašč za to pripravljenih prostorih ostanejo do pogreba ali do časa, ko so dopeljana na domove domačih hiš.

Našim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem priporočamo, da si o priliki ogledajo naše prostore in prepičajo o dodatnem in popolnem izboljšanju.

V bližnji bodočnosti bomo naznanili občinstvu še druge važne določbe in preuredbe v obeh naših podjetjih, pogrebne zavoda in trgovine s pohištvo, ki bo pomenilo za naše odjemalce velike vrednosti. Le pazite! Priporočamo se za naklonjenost:

A. GRDINA IN SINOVI

1053 East 62d Street

Naš glavni telefon za vsa naša podjetja velja:

HEnderson 2088

NOČ IN DAN—ZA VSE SLUČAJE